

Paşa Hassan De George Coşbuc (comentariu literar)

Important scriitor clasic roman, nascut in anul 1866 la Hordou in judetul Bistrita-Nasaud si a murit in 1918 inainte de marea "unire".

Poezia "Paşa Hassan" face parte din volumul "Cantece de vitejie"-1904, alaturi de alte creatii inspirate de lupta eroica a poporului nostru pentru apararea gliei strabune : "Decebal catre popor", "Moartea lui Gelu". Balada este o opera epica deoarece autorul isi exprima in mod indirect sentimentele, prin intermediul actiunii si al personajelor. Opera epica, creatia lui George Cosbuc este inspirata de un episod al luptei de la Calugareni, relatat de Nicolae Balcescu in opera sa "Romanii supt Mihai Voievod-Viteazul".

Balada incepe cu imaginea deosebita, de o mare forta de sugestie a lui Mihai Viteazul, avantat in lupta, asa cum il vede de la distanta adversarul sau, pasa Hassan. Conducatorul turc Hassan, care priveste lupta "de departe, de sub poala padurii", "departe de lunca" ii da porunca lui Mihnea sa trimita ajutoare : "In spatele-ostirii muntene s-arunca / Urland ianicerii prin flinte si fum." Mihai vadeste pricepere in lupta si mult curaj, calitati care il asaza in randul marilor conducatori de osti. Imaginea turcimii spulberate ca pleava de furtunosul domnitor este dezvoltata in a cincia strofa prin metafore sugestive : "ghiarul" e "suflet de vant", iar in fata lui, puterile turcilor devin "tariile plevei". Tabloul luptei este viu si plin de miscare. Descrierea dobandeste amploare, urmarind evolutia celor doua armate, inclestarea bataliei, inaintarea nestavilita a romanilor si prabusirea turcilor. Romanii condusi de Mihai Viteazul si imbarbatati de eroicul sau exemplu lupta organizat, ca un singur trup si un

singur suflet fiind animati de un fierbinte patriotism. Dragostea de tara ii indeamna sa savarseasca minuni de vitejie. Aceasta nu o intelege conducatorul turc, strain de soldatii sai, asistand pasiv si static la infrangerea armatei sale. Ironia poetului este evidenta in ultima strofa. Hassan este infatisat in ipostaza umilitoare a celui scapat ca prin minune de furia voievodului, traind inca sentimentul groazei, cu constiinta faptului ca acest sentiment era impartasit de intreaga armata turceasca.

“Cosbuc a fost adevaratul si poate singurul poet al pamantului si neamului romanesc cel etern, asa cum a ramas dedesubtul schimbarilor si al furtunilor aduse de vremuri. In poezia lui Cosbuc nu sunt curente de idei trecatoare, atitudini de sistem filozofic si de scoala literara.”

(Garabet Ibraileanu, “Note si impresii”, Iasi, 1920)